

Mākslu izglītības kompetences centrs
"Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola"

Reģ. Nr. 3337303585, Krišjāņa Valdemāra iela 139, Rīga, LV-1013, tālr. 67360823, e-pasts: rdmv@rdmv.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Rīgā
PAR DROŠĪBU DATORKLASĒS

08.09.2023.

Nr. 1.1-23/37

Izdota saskaņā ar Ministru kabineta 26.08.2023. noteikumiem Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Mākslu izglītības kompetences centra "Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola", turpmāk tekstā – Izglītības iestāde, iekšējie noteikumi par drošību datorklasēs izstrādāti, lai nodrošinātu drošību un kārtību datorklasēs.
2. Noteikumi ir Izglītības iestādes pieņemts iekšējs normatīvs akts, kas ir saistošs visiem Skolas pedagojiem un izglītojamajiem.

II. VISPĀRĒJĀS DROŠĪBAS PRASĪBAS

3. Strādāt ar datortehniku atļauj izglītības iestādes izglītojamajiem, kuri ir iepazīstināti ar šo noteikumu prasībām, apguvuši tās un parakstījušies par iepazīšanos ar šiem noteikumiem.
4. Periodiski – atkārtotā instruktāža jāorganizē ne retāk kā vienu reizi sešos mēnešos.
5. Darbavietai jābūt aprīkotai ar darba galdu, kura optimālais augstums 73 cm, izglītojamā attālums no acīm līdz displejam 45–75 cm, attālums no pirmās taustiņu rindas līdz galda malai 20-30 cm, rokai vēlams būt 90 grādu leņķī, skatiena leņķim 90 grādu pret ekrāna augšējo malu. Galda darba virsmai jābūt matētai, lai nerastos atspīdumi un pietiekami lielai, lai uz tās brīvi varētu izvietot monitoru, tastatūru, peli vai citu ievades iekārtu, kā arī darba skices un citus materiālus. Galda virsmas ieteicamie izmēri 1600 x 900 mm.
6. Darba krēsliem jābūt stabiliem, lai tajos varētu brīvi kustēties, ieņemot visērtāko darba pozu. Krēsla un atzveltnes virsmai vēlams būt pusmīkstai, ar neslīdošu, neelektrizējošu, gaisu caurlaidīgu pārklājumu. Krēslam ieteicami elkoņu balsti.
7. Izglītojamajiem aizliegts atvērt vai nonemt aizsargvākus, izņemt datoriekārtas blokus, kā arī veikt remonta darbus. Šos darbus ir tiesīgs izpildīt tikai profesionāls izglītības iestādes darbinieks.
8. Izglītojamo pienākumi:

- 8.1. izmantot darba procesā viņiem izsniegtu aprīkojumu, saudzīgi apieties ar iekārtām, datorklasē neienest šķidrumus un ēdienus;
- 8.2. izpildīt izglītības iestādes vadības un darba aizsardzības speciālista un Valsts darba inspekcijas prasības darba aizsardzības jautājumos;
- 8.3. nekavējoties ziņot pedagogam par nelaimes gadījumu vai situāciju, kura apdraud cilvēka veselību vai dzīvību.

III. DROŠĪBAS PRASĪBAS, DARBU UZSĀKOT

9. Sakārtot darbavietu, lai tā būtu racionāla un ērta strādāšanai, izvēdināt telpas.
10. Vizuāli apsekot datortehniku, kā arī elektrobarošanas vadu stāvokli.
11. Aizliegts strādāt ar datortehniku, kura nav lietošanas kārtībā.
12. Displeja ekrānam, ja atrodas loga pusē, jābūt pagrieztam pret lietotāju taisnā leņķī pret loga iestiklojuma plāksni, t.i., lai izvairītos no iespējamā gaismas atspīduma ekrānā.
13. Attālumam no pirmā taustiņa rindas līdz galda malai jābūt 20-30 cm.
14. Attālumam no acīm līdz displejam jābūt robežās no 45 līdz 75 cm. Pirmajai teksta rindai monitora ekrānā jābūt zemāk par acu līmeni.

IV. DROŠĪBAS PRASĪBAS, VEICOT DARBU

15. Ekspluatējot datortehniku, stingri ievērot šo noteikumu prasības, kas pievienotas iekārtas pasei.
16. Darba laikā ievērot klusumu, uzturēt kārtībā darbavietu, sēdēt ar taisnu muguru, jo šādā stāvoklī spiediens uz elastīgajiem mugurkaula skrimšļiem ir vienmērīgi sadalīts, rezultātā mugura mazāk nogurst un tas palīdz izsargāties no sāpīgiem iekaisumiem.
17. Aizliegts bojāt elektrisko vadu izolāciju un citas darbavietā izvietotās iekārtas.
18. Nenovietot uz tastatūras paneļa nekādus priekšmetus. Aizliegts ienest datorklasē ēdienus un dzērienus.
19. Strādājot ar datoru, jāieplāno īslaicīgi pārtraukumi 5 – 10 minūtes ik pēc katrām 50 – 60 darba minūtēm, bet veicot darbus divas stundas bez pārtraukuma – atpūtas laiks jānosaka 15 minūtes. Pārtraukuma laikā ieteicams atstāt darbavietu un darba telpu.
20. Atklājot traucējumus un bojājumus datora darbībā, nekavējoties ziņot par to pedagogam vai izglītības iestādes vadībai, kā arī pārtraukt datora ekspluatāciju.

V. DROŠĪBAS PRASĪBAS, DARBU BEIDZOT

21. Pēc darba beigšanas izslēgt datortehniku saskaņā ar ekspluatācijas prasībām, sagatavotos materiālus saglabājot dokumenta mapē ar savu nosaukumu, neatstāt darbus uz ekrāna.
22. Izslēgt datorpeles, izslēgt apgaismojumu.
23. Sakārtot savu darbavietu, neatstāt skices, nedzēst ar dzēsgumiju tastatūras tuvumā, ja palikuši gruži, galda virsmu noslaucīt.
24. Aizejot no stundas, noslēgt telpu un nodot atslēgu glabāšanā saskaņā ar darba kārtības vai iekšējās kārtības noteikumu norādēm.

VI. IESPĒJAMIE BĪSTAMIE UN KAITĪGIE DARBA VIDES RISKA FAKTORI

25. Elektriskā strāva;
26. Elektromagnētiskais starojums;
27. Krītoši priekšmeti, telpas inventārs;
28. Slidenas grīdas darbavietās;
29. Nepietiekams dabiskais vai mākslīgais apgaismojums;

30. Bojāta datortehnika, palīgierīces, inventārs;
31. Ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība.

VII. DROŠĪBAS PRASĪBAS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

32. Elektrosaimniecībā:

- 32.1. ja pēkšņi tiek pārtraukta elektriskās energijas padeve, jāizslēdz visi elektropatērētāju slēdzi;
- 32.2. ja jūtama elektrovadu izolācijas deguma smaka, radies ūssavienojums vai pārrāvums elektropadeves sistēmā, jāatvieno elektrotīkls ar galvenā svirslēdža starpniecību;
- 32.3. ja uz iekārtas korpusa sajūtams elektriskās strāvas spriegums, nekavējoties jāizslēdz attiecīgā iekārta;
- 32.4. ja izglītojamais vai darbinieks guvis elektrotraumu vai citu traumu;
- 32.5. nekavējoties cietušais jāatbrīvo ar drošiem paņēmieniem no elektriskās strāvas;
- 32.6. cietušais jāpārnes no bīstamās zonas uz piemērotu drošu zonu;
- 32.7. jāorganizē, ja nepieciešams, mākslīgā elpināšana un sirds masāža, steidzīgi jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība.

33. Ugunsgrēka gadījumā:

- 33.1. ja telpā izcēlies ugunsgrēks vai noticis sprādziens, nepieciešams:
- 33.2. izsaukt ugunsdzēsējus un piedalīties ugunsgrēka dzēšanā, izmantojot jūsu rīcībā esošos ogļskābes vai pulvera ugunsdzēšanas aparātus;
- 33.3. evakuēt personālu, materiālās vērtības no bīstamās zonas;
- 33.4. atslēgt elektroenerģijas padovi; ventilācijas sistēmas; sniegt cietušajiem pirmo neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- 33.5. aizdegšanos no elektriskā sprieguma (neatslēgtās elektroiekārtas un elektroinstalāciju) nedrīkst dzēst ar kīmisko putu ugunsdzēšamo aparātu, jo kīmiskās putas labi vada elektrisko strāvu un var radīt cilvēkam elektrobīstamību.

34. Informācijas jomā:

- 34.1. Par visām avārijas situācijām, t.i., ugunsgrēku, nelaimes gadījumiem izglītojamajiem nekavējoties jāziņo izglītības iestādes vadībai un jāizdara attiecīgais ieraksts tehniskās apkopes žurnālā, vai jāsastāda īpašs ziņojums, kas jāiesniedz izglītības iestādes vadībai.

VIII. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

35. Iekšējie noteikumi par drošību datorklasēs stājas spēkā ar to parakstīšanas dienu.
36. Atzīt par spēku zaudējušiem 19.09.2018. iekšējos noteikumus Nr.1-1/23 "Par drošību datorklasēs".

Direktors

Alvis Līdaks

Aizsilniece
66154230

